

היסטוריה מרקסיסטית
דוגמה: המניפסט הקומוניסטי
משימה לתלמידים

הנחיות למשימה

- קראו את המאפיינים של האסכולה המרקסיסטית ואת הדוגמה המצורפת.
- האם לפי דעתכם ניתן להסביר את ההיסטוריה אך ורק דרך הסברים כלכליים?
- לפניכם פסקה על הרפורמציה: "במאה ה-16 התרחשה באירופה מהפכה דתית שפילגה את הנצרות. מהפכה זו לוותה במלחמות דת. מרטין לותר צפה בחרדה את התנהגות הכנסייה. האפיפיור החרים אותו. חסידי לותר גבשו את עצמם כאלטרנטיבה דתית. מלחמות הדת נמשכו כ-100 שנים".
- הפכו פסקה זאת לקטע מספר היסטוריה מרקסיסטית על פי כרטיס המאפיינים.

דוגמה

מתוך **המניפסט הקומוניסטי** מאת קארל מרקס ופרידריך אנגלס (1848)

דברי ימיה של כל חברה עד כה הם דברי הימים של מאבקים מעמדיים. בן-חורין ועבד, פטריצי ופולבי, אדון וצמית, אומן ושוליה, בקיצור - מנצלים ומנוצלים עמדו בניגוד מתמיד זה מול זה, ניהלו מאבק בלתי פוסק, אם נסתר אם גלוי, מאבק שהסתיים בכל פעם בעיצובה-מחדש של החברה כולה או באבדם המשותף של המעמדות הנאבקים. בתקופות שונות של ההיסטוריה עדים אנו בכל מקום כמעט לפיצול מוחלט של החברה למעמדות-יוחסין שונים, לדירוג מגוון של העמדות החברתיות. ברומא אנו פטריציים, פרשים, פלביים, עבדים; בימי-הביניים - אדונים פיאודליים, ואסאלים, אומנים, שוליות, צמיתים, ומלבדם, כמעט בכל המעמדות הנ"ל, דירוגי משנה מיוחדים. החברה הבורגנית בת-זמננו, שצמחה מתוך גסיסתה של החברה הפיאודלית, לא ביטלה את הניגודים המעמדיים. היא אך הציבה מעמדות חדשים, תנאי דיכוי חדשים וצורות מאבק חדשות במקום אלה הישנים.

מאפיינים

הגורמים הכלכליים הם הקובעים והמכריעים במהלך ההיסטוריה.

המבנה הכלכלי של החברה קובעת את **מבנה-העל** הרוחני.

קיימים **חוקים היסטוריים אוניברסליים**, למשל, (1) ההווה קובעת את ההכרה. (2) קיים מאבק מתמיד בין המעמדות החברתיים.

יש דטרמיניזם: לא ניתן לשנות את החוקיות ההיסטוריה.

קיימת אפשרות **לחזות את העתיד** בקווים כלליים.